

Etický kódex Strediska sociálnej pomoci mesta Košice

Etický kódex je vyjadrením základných etických pravidiel a noriem správania sa, ktorý platí pre zamestnancov Strediska sociálnej pomoci mesta Košice, Garbiarska 4, Košice (ďalej len „SSPmK“).

Článok I Základné ustanovenia

1. Etický kódex upravuje profesionálnu etiku správania sa zamestnancov SSPmK v súlade s platnými právnymi predpismi, základnými ľudskými právami, zákonníkom práce, antidiskriminačným zákonom a uznávanými hodnotami, dodržiavaním ktorých chráni záujmy príjmateľov sociálnej služby (ďalej len „PSS“) a zamestnancov.
2. Etický kódex je vyjadrením základných etických pravidiel konania zamestnancov SSPmK pri ich pracovnej činnosti – pri poskytovaní sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, ktorá má ťažké zdravotné postihnutie, nepriaznivý zdravotný stav alebo dovŕšila dôchodkový vek.
3. Etický kódex sa vzťahuje na všetkých zamestnancov, vrátane vedúcich zamestnancov, dobrovoľníkov, zamestnancov vo výkone prác na dohodu, študentov pri výkone praxe.

Článok 2 Všeobecné ustanovenia

Profesionálna etika zamestnanca vychádza zo základných morálnych, etických a spoločenských princípov správania sa a je v súlade s im delegovanými právomocami a zodpovednosťami. Zamestnanec má právo vyslovovať vlastný názor týkajúci sa výkonu pracovnej činnosti, zlepšenia riadenia, organizácie práce, štruktúry a vzťahov medzi zamestnancami. Má právo predkladať návrhy prispievajúce k akémukoľvek zlepšeniu činnosti SSPmK.

Základné etické princípy zariadenia sú:

- úcta k PSS,
- právo PSS na sebaurčenie,
- vyhýbanie sa spôsobeniu škody,
- zachovávanie mlčanlivosti,
- spoľahlivosť a spravodlivosť v konaní voči PSS a kolegom.

Článok III Zásady a pravidlá etického kódexu

A. Etické zásady

Zamestnanec:

- dodržiava zákony a právne normy SR, ústavu SR, Chartu základných práv a slobôd a ďalšiu legislatívu
- dodržiava ľudské práva v súlade s ústavou SR

- rešpektuje jedinečnosť každého človeka
- rešpektuje právo každého človeka na sebarealizáciu
- je bezúhonný, spoľahlivý, zodpovedný
- má schopnosť empatie a autoregulácie, emočnú vyrovnanosť, pracovnú stabilitu a organizačné schopnosti
- jeho správanie bude rešpektovať spoločenské zásady, založené na úcte človeka k človeku
- si uvedomuje veľkú zodpovednosť, ktorú má voči sebe, PSS, ich rodinám, kolegom a verejnosti
- dbá na ochranu informácií a osobných údajov, zachováva mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej práce, a to aj po skončení pracovného pomeru
- zdržiava sa konania, ktoré by mohlo viesť k rozporu záujmov PSS, verejného a osobného záujmu
- nekoná nad rámec svojej kompetencie, ani sa týmto spôsobom neprezentuje
- chráni duševné a materiálne vlastníctvo zariadenia a využíva ho výlučne na pracovné účely, pokiaľ nie je stanovené inak

B. Etické pravidlá

1. Zamestnanec vo vzťahu k PSS plní svoje povinnosti tak, že:

- dodržiava pravidlá slušného chovania a bežného spoločenského styku
- PSS rešpektuje bez ohľadu na pohlavie, rasu, náboženstvo, etnickú príslušnosť, materinský jazyk, vek, zdravotný stav, sexuálnu orientáciu, ekonomickú situáciu, politické presvedčenie, kultúru a sociálne postavenie
- PSS rešpektuje ako suverénnych jedincov s právom konania, ktoré sú v súlade s ich presvedčením, názormi a hodnotami
- k PSS sa správa korektne, s pochopením a rešpektom jeho osobnosti
- voči PSS je trpezlivý, empatický, spravodlivý a rešpektuje jeho špeciálne potreby a záujmy
- k PSS pristupuje ako k rovnocennému partnerovi a neznižuje sa k arogantnému a hrubému správaniu voči nemu
- s každým PSS komunikuje pre neho zrozumiteľnou rečou
- uvedomuje si, že PSS je dospelý a má svoje práva a povinnosti – nespráva sa k nemu ako k dieťaťu (nepoužíva zdobneniny)
- u dospelých PSS nepoužíva výraz „poslúchať“
- nepoužíva „výchovné metódy“ ktoré znižujú dôstojnosť dospelých PSS, ako napr. zákaz kávy, vychádzok, pozerania TV, fajčenia a pod.
- dospelým PSS vyká, pokiaľ PSS nedá súhlas s tykaním
- PSS aktívne počúva a akceptuje dostatočne dlhý čas na jeho vyjadrenie
- dodržiava právo na súkromie každého PSS, pred vstupom do izby a kúpeľne vždy zaklope
- dodržiava dôvernosť poskytnutých informácií
- zachováva intímne prostredie pri toalete, hygienických úkonoch, prezliekaní a pod.
- hľadá možnosti, ako zapojiť PSS do procesu rozhodovania o vlastnej osobe a o riešení vlastných problémov
- vedie PSS k samostatnosti
- rešpektuje právo PSS na vlastný názor
- nerozhoduje za PSS, ktorý má právo výberu, pokiaľ PSS svojim rozhodnutím neohrozuje seba alebo iných PSS a zamestnancov
- dodržiava etické princípy pri poskytovaní pomoci a podpory pri hygienických úkonoch (pokiaľ je možné - žena pomáha žene)
- písomne odovzdáva informácie o PSS objektívne, napísané s úctou a rešpektom

- v prítomnosti PSS nerozpráva o ňom, ako aj o iných PSS, jedine v prípade pochvaly alebo pozitívnych zážitkov
- nepoužíva v komunikácii s PSS hanlivé slová a pomenovania ako „ležiak“, „mešuge“, „dement“, „cigán“ a pod.
- ochraňuje PSS pred neetickým a nezákonným konaním iného zamestnanca
- Pred PSS nerieši problémy osobného, profesijného a prevádzkového charakteru
- Dbá na to, aby mal PSS všetky potrebné informácie a služby, na ktoré má nárok, ale zároveň aj PSS poučí o povinnostiach, ktoré z poskytovaných služieb vyplývajú

2. Zamestnanec vo vzťahu ku kolegom

- je tímovým hráčom pracovného kolektívu, rešpektuje znalosti a skúsenosti svojich spolupracovníkov, úzko s nimi spolupracuje tak, aby individuálne potreby PSS boli v čo najväčšej miere naplnené a zvyšovala sa tak kvalita poskytovanej sociálnej služby
- dodržiava pravidlá slušného správania a bežného spoločenského styku bez prejavov nadradenosti
- rešpektuje znalosti a skúsenosti svojich spolupracovníkov
- je tolerantný, objektívny, aktívne počúva
- rešpektuje súkromie kolegov
- buduje pracovné vzťahy na pozitívnych základoch
- v prípade nedorozumenia vie urobiť prvý krok vedúci k jeho odstráneniu alebo zmierneniu;
- nepodľahne falošnému pocitu kolegiality, ak je svedkom neodbornosti kolegu, jeho nesprávneho, nespravodlivého správania, diskriminácie, či iného neetického správania sa voči PSS alebo kolegom považuje si za povinnosť upozorniť svojho priameho nadriadeného na porušenie etického kódexu
- kritiku vyjadruje na vhodnom mieste a vhodným spôsobom
- netoleruje predsudky voči iným zamestnancom
- rešpektuje rozdielne etnické, kultúrne, spoločenské, pracovné postavenie, farbu pleti, rasu, pohlavie a pôvod
- rešpektuje rozdiely v názoroch a prístupoch; kritické pripomienky môže vyjadriť na vhodnom mieste vhodným spôsobom; najprv komunikuje s dotýčným kolegom a následne môže informovať nadriadených alebo ostatných kolegov na pracovnej porade

3. Vedúci zamestnanci vo vzťahu k podriadeným

- zabezpečujú ochranu zamestnancov pred mobbingom, bossingom, fyzickým násilím, diskrimináciou, narušením osobnej slobody, osobných údajov a ľudskej dôstojnosti, bez ohľadu na pracovné zaradenie, funkciu, vzdelanie, vek, zdravotný stav, pohlavie, vierovyznanie, farbu pleti, politickú príslušnosť
- vytvárajú dobrú pracovnú klímu
- bezodkladne a konštruktívne riešia vzniknuté konflikty uplatňovaním dialógu za účasti všetkých zainteresovaných zamestnancov
- sú vzorom pre ostatných zamestnancov v správaní, konaní a prístupe k pracovným povinnostiam
- upevňujú dobré vzťahy medzi zamestnancami a podporujú komunikáciu a spoluprácu medzi úsekmi
- v prípade nespokojnosti s plnením pracovných úloh hodnotia zamestnanca individuálne, v prípade pozitívne plnených pracovných úloh, chvália zamestnanca aj verejne
- motivujú zamestnancov k výkonu
- sú otvorení voči pripomienkam zamestnancov

4. Zamestnanec vo vzťahu k organizácii

Od zamestnanca sa očakáva, že:

- je dostatočne stotožnený a ctí si hodnoty, o ktoré sa opiera činnosť v SSPmK – s poslaním a víziou zariadenia
- mal by sa podieľať na budovaní dobrého mena SSPmK
- zodpovedne plní svoje povinnosti vyplývajúce so záväzku voči zamestnávateľovi a podieľa sa na vytváraní dobrých pracovných vzťahov v organizácii
- sa bude chovať tak, aby nedošlo k poškodeniu majetku organizácie
- nevyžaduje ani neprijíma v súvislosti s výkonom svojho zamestnania žiadne dary ani žiadne zvýhodnenia ktoré by mohli ovplyvniť poskytovanie služby a narušiť profesionálny prístup k zvereným povinnostiam
- dbá na udržanie a zvýšenie prestíže organizácie, aj v mimopracovnej dobe vystupuje tak, aby neznižoval dôveru organizácie v očiach verejnosti
- zachováva mlčanlivosť o veciach, v súvislosti s výkonom práce
- dbá na udržanie a zvyšovanie prestíže svojho povolania
- sa snaží o udržanie a zvyšovanie odbornej úrovne poskytovania sociálnej služby a uplatňovanie nových prístupov a metód
- dbá o svoj odborný rast je zodpovedný za svoje sústavné celoživotné vzdelávanie

5 Zamestnanec vo vzťahu voči rodine PSS a verejnosti

- svojim vystupovaním a aktivitami šíri dobré meno SSPmK a podporuje osvetu o živote ľudí so znevýhodnením
- ku konzultáciám so zákonným zástupcom (alebo opatrovníkom) pristupuje profesionálne – nekonzultuje na chodbe
- poskytuje pravdivé, zrozumiteľné a včasné informácie, avšak len v zmysle svojich kompetencií
- neprijíma finančné a hodnotné dary (s výnimkou odporúčania darovania na základe platnej zmluvy so SSPmK – upravené v samostatnej smernici o prijímaní darov)
- na verejnosti vystupuje zdvorilo a s úctou, vie obhájiť svoju prácu
- upozorňuje širokú verejnosť a príslušné orgány na prípadné porušovanie zákonov a oprávnených záujmov PSS
- snaží sa o znižovanie predsudkov verejnosti voči PSS

Článok IV

Spoločné ustanovenia

1. Každý zamestnanec SSPmK je preukázateľne oboznámený s týmto etickým kódexom a je povinný dodržiavať jeho ustanovenia.
2. Podnet na porušenie etického kódexu môže dať každá z dotknutých strán, t.j. zamestnanec, PSS, zákonný zástupca, ústne alebo písomne vedeniu SSPmK, a to do schránky podnetov a sťažností, alebo prostredníctvom sekcie Podnety na <https://www.sspmk.sk/kontakt/podnety/>
3. Vedenie SSPmK týmto vyhlasuje, že proti zamestnancovi, ktorý podá podnet na porušenie etického kódexu nebudú vyhovené žiadne sankcie a nebude nijakým spôsobom znevýhodnený.
4. Porušenie etického kódexu
5. Za účelom riešenia podnetov na porušenie etického kódexu je riaditeľkou SSPmK menovaná Etická komisia.

Článok VI

Záverečné ustanovenia

1. Všetci zamestnanci organizácie sú povinní preukázateľne sa oboznámiť s Etickým kódexom a dodržiavať jeho ustanovenia a je záväzný pre každého zamestnanca organizácie, ktorý je so zamestnávateľom v pracovnoprávnom alebo obdobnom pracovnom vzťahu dňom, kedy bol s ním oboznámený.
2. Etický kódex platí pre všetky organizačné úseky SSPmK odo dňa účinnosti.
3. Obsah je aktualizovaný a upravovaný právnikom pre oblasť sociálnych služieb.
4. Kontrola obsahu sa vykonáva raz ročne, v prípade legislatívnych zmien bezodkladne.
5. Etický kódex je dostupný pre zamestnancov v tlačenej podobe u vedúcich úsekov.